

Üniversite Yaşamı Ölçeği: Ölçek Geliştirme ve Yapı Geçerliliği Üzerine Bir Çalışma

Mine Aladağ*, Dilek Yelda Kağnıcı, Mâna Ece Tuna**, Esin Tezer***

ÖZET

Bu çalışmanın amacı, üniversiteye yeni başlayan öğrencilerin genel olarak üniversite yaşamına uyum düzeylerini, üniversiteye uyumun farklı boyutları ile ölçen bir ölçme aracı geliştirmek ve ölçeğin güvenilirlik ve geçerliğine ilişkin kanıtları saptamaktır. Üniversite Yaşamı Ölçeği (ÜYÖ), Orta Doğu Teknik Üniversitesi (ODTÜ) Hazırlık Okulu'nun 5 farklı düzeydeki İngilizce kurlarına devam etmekte olan ve üniversiteye yeni başlamış öğrenciler arasından seçkisiz katmanlı örneklem yöntemiyle seçilmiş 638 (225 kız, 413 erkek) hazırlık öğrencisine uygulanmıştır. Faktör analizi sonuçları, ÜYÖ'nin altı boyutlu bir yapı gösterdiğini ortaya koymuştur. Alt ölçeklerin içtutarlık katsayıları .60 ile .80 arasında değişmektedir. Ölçeğin tümüne ilişkin içtutarlık katsayısı ise .91'dir. Bulgular, elde edilen alt boyutlar açısından tartışılmıştır.

ANAHTAR KELİMELELER: Üniversiteye uyum, Üniversite Yaşamı Ölçeği, Yapı geçerliği.

ABSTRACT: *University Life Scale (ULS): A Study on Scale Construction and Construct Validity*

The purpose of this study was to examine the factorial structure of University Life Scale (ULS) which was developed by the researchers to measure different dimensions of the university adjustment of the freshmen students. ULS was administered to 638 (225 Females, 413 Males) students who were attending five different levels of English courses at Preparatory School of

Middle East Technical University. The results of factor analysis yielded six dimensions of university adjustment. The internal consistency coefficients of these dimensions changed between .60 and .80. The coefficient for the total scale was .91. Findings are discussed with regard to the dimensions of ULS.

KEY WORDS: University adjustment, University Life Scale, Construct validity.

GİRİŞ

Üniversite yaşantısının, özellikle üniversiteye yeni başlayan öğrenciler için, duygusal, sosyal ve akademik alanlarda bir çok değişimi beraberinde getirdiği literatürde uzun yıllardan beri sıklıkla vurgulanmaktadır (Martin, 2000; Russell ve Petrie, 1992, akt., Brown ve Lent, 1992). Araştırmacılar (Reischl ve Hirsch, 1989) gelişimsel açıdan bu sürecin önemli bir geçiş dönemi olduğunu belirtmektedirler. Yapılan çalışmalar (Cone, 1991; Leong, Bonz, ve Zachar, 1997; Reischl ve Hirsch, 1989; Tross, Harper, Osher ve Kneidinger, 2000) üniversiteye yeni başlayan öğrencilerin üniversite uyumlarının onların sahip oldukları çeşitli psikolojik ve sosyal özelliklere bağlı olarak farklı düzeylerde değişebildiğini göstermektedir. Araştırmacılar (Baker ve Nisenbaum, 1979; Baker ve Sıryk, 1983; Gerdes ve Mallinckrodt, 1994; Kaczmarek, Matlock, ve Franco, 1990; Russel ve Petrie, 1992, akt., Brown ve Lent, 1992), ayrıca, üniversite rehberlik merkezlerinin yeni öğrencilerin tanınması ve ihtiyaçlarının saptanarak bunlara uygun programların geliştirilmesi yönünde

(*) Öğr. Gör., Ege Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Eğitim Bilimleri Bölümü, Rehberlik ve Psikolojik Danışma Anabilim Dalı.

(**) Uzm. Psikolojik Danışman, Orta Doğu Teknik Üniversitesi, Sağlık Merkezi, Psikolojik Danışma ve Rehberlik Ünitesi.

(***) Prof. Dr., Orta Doğu Teknik Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Eğitim Bilimleri Bölümü, Psikolojik Danışma ve Rehberlik Anabilim Dalı

sürdürebilecekleri çalışmaların önemine dikkat çekmektedirler. Bütün bu çalışmalar, üniversiteye yeni başlayan öğrencilerin üniversite psikolojik danışma ve rehberlik merkezlerinin önleyici etkinlikleri çerçevesinde olabildiğince erken tanınmalarının önemine işaret etmektedir. Bu araştırmada böyle bir tarama çalışmasında kullanılmak amacıyla geliştirilmiş çok boyutlu bir ölçme aracının güvenilirlik ve yapı geçerliğine ilişkin ilk bulgular sunulmaktadır.

Üniversiteye uyumu ölçmeye yönelik ölçme araçları geliştirme çalışmalarını özetleyen araştırmacılar (Baker, McNeil ve Siryk, 1985; Baker ve Siryk, 1984, 1986), özellikle 1980'lerden önce geliştirilmiş olan üniversiteye uyum ölçeklerinde, ölçekte yer alan madde sayısı ve ölçeğin kapsadığı uyum boyutları olmak üzere iki temel sınırlılığa dikkat çekmektedirler. Yapılan çalışmalar incelendiğinde, bazı araştırmacıların (Baumgart ve Johnstone, 1977) üniversiteye uyumu genel olarak ölçmek amacıyla bir veya birkaç sorudan oluşan ölçme araçları kullandıkları, bazı araştırmacıların ise (Aitken, 1982; Pascarella ve Terenzini, 1980) daha çok sayıda madde içeren ölçme araçlarıyla uyumun çeşitli yönlerini kapsamaya çalıştıkları, ancak bu boyutlara ilişkin geçerlik kanıtlarının yeterli olmadığı görülmektedir. Üniversiteye uyumun farklı boyutlarını kapsamaya yönelik ölçme araçları geliştirme çalışmalarında ise, kapsanan boyutlar, sosyal ve akademik uyum (Aitken, 1982; Baumgart ve Johnstone, 1977; Pascarella ve Terenzini, 1980) ile sınırlı kalmaktadır.

Tüm bu tartışmalar üniversiteye uyumun çok boyutlu bir yapıya sahip olduğu yönündeki görüşleri güçlendirmiş ve araştırmalarda sıklıkla bağımlı değişken olarak da kullanılan böyle bir yapının daha güçlü psikometrik özelliklere sahip ölçme araçlarıyla saptanması için yapılan çalışmalara hız kazandırmıştır. Bu çabaların batıdaki örnekleri Baker ve Siryk (1984)

tarafından geliştirilen "Student Adaptation to College Questionnaire (SACQ)" ve Anton ve Reed (1991, akt., Pinkney, 1992) tarafından geliştirilen "College Adjustment Scales (CAS)"dir. Bu ölçeklerden literatürde en sık kullanılan SACQ'nun, akademik, sosyal, kişisel, duygusal, kurumsal bağlanma gibi boyutlarda alt puanlar verebilen 67 maddelik bir ölçek olduğu görülmektedir.

Ülkemizde de, son yıllarda, öğrencilerin üniversiteye uyumlarını ölçmeye yönelik ölçme aracı geliştirme çalışması yapılmıştır (Akbalık, 1997). Bunun yanı sıra, özellikle batıda sürdürülen çalışmalarda en sık kullanılan "Student Adaptation to College Questionnaire" (Baker ve Siryk, 1984) ile ilgili adaptasyon çalışmaları bu çalışmanın yazarlarından Tuna'nın doktora tezi çalışması kapsamında büyük ölçüde tamamlanmış, ancak henüz yayınlanmamıştır. Daha önceki yıllarda, üniversiteye uyumu etkileyen etmenleri araştırmaya yönelik çalışmalarda, araştırmacılar, üniversiteye uyumu, kendi geliştirdikleri ölçme araçlarıyla (Alpan, 1992) veya bazı kişilik envanterleri kullanarak (Alperden, 1993; Balabanlı, 1990; Gökay ve Işık, 1974) araştırmışlardır. Tüm bu çalışmalar, üniversiteye uyum üzerinde yapılacak araştırmalarda kullanılacak ölçme araçlarına duyulan gereksinimin artacağına işaret etmektedir.

Bu araştırmada da, üniversiteye yeni başlayan öğrencilerin genel olarak üniversite yaşamına uyum düzeylerini, üniversiteye uyumun farklı boyutları ile ölçen bir ölçme aracına olan gereksinimden hareket edilmiştir. Bu gereksinimden hareketle yürütülen bu çalışmanın amacı, üniversiteye yeni başlayan öğrencilerin genel olarak üniversite yaşamına uyum düzeylerini, üniversiteye uyumun farklı boyutları ile ölçen bir ölçme aracı geliştirmek ve ölçeğin faktör yapısına ilişkin kanıtları saptamaktır.

YÖNTEM

Örneklem

Bu araştırmanın örneklemini 1999-2000 öğretim yılının güz döneminde, Orta Doğu Teknik Üniversitesi (ODTÜ) Hazırlık Okulu'nun beş farklı düzeydeki İngilizce kurlarına devam etmekte olan ve üniversiteye yeni başlamış öğrenciler arasından seçkisiz katmanlı örneklem yöntemiyle seçilmiş 720 hazırlık öğrencisi oluşturmuştur. Ancak, Üniversite Yaşamı Ölçeği'nde yer alan maddelerin çoğunu boş bıraktığı gözlenen 82 öğrenci araştırma kapsamı dışında tutulmuş ve analizler 638 (225 kız, 413 erkek) öğrenci üzerinde yürütülmüştür. Öğrencilerin yaş ortalaması 18.5'dir.

Üniversite Yaşamı Ölçeği Taslak Formu

Üniversite Yaşamı Ölçeği Taslak Formunda yer alan maddeler yazılırken, gözlemler ve öğrencilerle yapılan görüşmelerden edinilen izlenimler doğrultusunda ve literatürün öngördüğü boyutlar dikkate alınarak, önce, 155 maddelik bir ölçek taslağı oluşturulmuştur. Bu ölçek taslağında, öngörülen her bir alt boyutta o boyut ile ilgili öğrenci ihtiyaçlarını belirlemeye yönelik maddeler de yer almıştır. Ölçek taslağı ile ilgili olarak, daha sonra, psikolojik danışma ve rehberlik alanındaki üç uzmanın görüşlerine başvurulmuş ve uzmanların dil, içerik ve kapsam açısından getirdikleri eleştiriler doğrultusunda ölçekteki madde sayısı 97'ye indirilmiştir. Ölçek taslağında yer alan 97 maddeden, dokuz madde genel üniversite ortamına uyum, 17 madde akademik uyum, 26 madde sosyal uyum, 26 madde kişisel-duygusal uyum ve her bir alanda farklı sayıda olmak üzere toplam 19 madde ise öğrencilerin psikolojik danışma ve rehberlik ihtiyaçları ile ilgili maddelerdir. Tüm ölçekte 51'i olumlu, 46'sı ise olumsuz ifadeler yer almıştır.

Puanlama

Ölçek taslağındaki her maddeye verilecek yanıtlar "bana hiç uygun değil" den "bana tamamen uygun" a kadar uzanan seçeneklerden oluşan bir ölçek üzerinde uyumsuzluk-uyum yönünde 1 ile 7 arasında ağırlıklandırılmıştır. Ölçekten alınan yüksek puanlar uyuma, düşük puanlar ise uyumsuzluğa işaret etmektedir.

İşlem

Üniversite Yaşamı Ölçeği taslağı öğrencilere sınıf ortamında ve grup halinde uygulanmıştır. Uygulama başlamadan önce öğrencilere 'araştırmanın amacı açıklanmış ve verdikleri yanıtların gizli tutulacağına ilişkin garanti verilmiştir. Uygulama yaklaşık 40 dakika sürmüştür.

BULGULAR

İstatistiksel Analiz

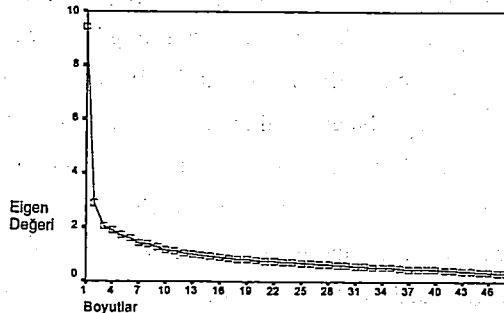
Bu çalışmada Üniversite Yaşamı Ölçeği'nin boyutları Temel Bileşenler Faktör Çözümlemesi ve Varimax döndürülmüş faktör çözümlemesi kullanılarak incelenmiştir. Faktör yapısı incelenirken, ilk analizlerde faktör sayısına herhangi bir sınırlama getirilmemiş ve tüm analizlerde en küçük eigen değer 1.00 olarak tanımlanmıştır. Güvenirlik çalışmalarında ise iç tutarlık katsayıları Cronbach alpha formülü kullanılarak saptanmıştır. Üniversiteye yeni başlayan öğrenciler için geliştirilen bu ölçeğin bir kararlılık göstermeyebileceği görüşünden (Baker ve Sıryk, 1999) hareketle test-tekrar-test yöntemi kullanılmamıştır. Temel Bileşenler Faktör Çözümlemesi kullanılarak yapılan ilk faktör analizinde faktör sayısına herhangi bir sınırlama getirilmeden elde edilen eigen değerler incelenmiş ve eigen değeri 1'in üzerinde olan 28 faktör ortaya

çıkıştır. Bu 28 faktör varyansın % 63.4'ünü açıklamaktadır. Bu analiz sonucunda ortaya çıkan birinci faktörün, her bir boyutla ilgili olarak yazılmış olan ihtiyaç belirlemeye yönelik maddeleri içerdiği ve bu faktörün toplam varyansın % 13.52'sini açıkladığı gözlenmiştir. Bu faktörde yer alan 19 maddenin ayrı bir ölçek olarak ele alınmasının ölçeğin kapsam geçerliği açısından da daha uygun olacağı düşünülmüş ve bu maddeler ölçekten çıkarılarak İhtiyaç Tarama Ölçeği adıyla yeni bir ölçek olarak değerlendirilmiştir. Bu ölçeğin Cronbach alpha formülüyle hesaplanan iç tutarlık katsayısı .88'dir.

Üniversite Yaşamı Ölçeği'nin Yapı Geçerliği

Yukarıda belirtilen analiz sonucunda geriye kalan 78 madde üzerinde Temel Bileşenler Faktör Çözümlemesi kullanılarak ve faktör sayısına herhangi bir kısıtlama getirilmeksizin yapılan faktör analizi sonuçları, varyansın % 61.2'sini açıklayan 24 faktörün bulunduğunu, ancak kuramsal olarak anlamlı ve eigen değeri 1'in üzerinde 6 faktörün ortaya çıktığını göstermiştir. Bu 6 faktörde toplanan maddelerden her bir faktörde faktör yükleri .40'ın altında kalan ve içerik olarak o faktöre uygun olmadığına karar verilen maddeler dışarıda bırakılmış ve kalan 48 madde faktör sayısı 6 ile sınırlandırılarak Varimax döndürülmüş faktör eksenleri ve temel bileşenler faktör çözümü ile yeniden analiz edilmiştir. Şekil 1. 'Scree test sonucuna göre 6 faktörde elde edilen eigen değerlerini göstermektedir.

Şekil 1: Scree Test

Şekil 1'de de görüldüğü gibi, 48 maddelik Üniversite Yaşamı Ölçeği çok boyutlu bir yapı göstermektedir. Varimax döndürülmüş faktör eksenleri ve temel bileşenler faktör çözümü sonucunda elde edilen faktör yükleri, ortaklıkları ve alt ölçeklerin içtutarlık katsayıları Tablo 1'de verilmiştir.

Tablo 1. Üniversite Yaşamı Ölçeği (ÜYÖ) Maddelerinin Faktör Yükleri, Ortaklıkları ve Alt Ölçeklerin İchtutarlık Katsayıları

Madde No.	Faktör 1	Faktör 2	Faktör 3	Ortaklıklar	α
19	.699	.048	.110	.505	.80
62	.648	-.030	.229	.524	
87	.638	-.035	.287	.502	
44	.623	-.047	.136	.421	
39	.570	.237	.121	.473	
35	.525	-.048	.103	.351	
15	.499	.076	.145	.308	
63	.492	.254	-.052	.342	
3	.478	.081	.041	.329	
37	.421	.087	.083	.247	
57	.418	-.009	.006	.309	
81	.368	.095	.065	.167	
70	.063	.626	.013	.425	.79
61	.035	.589	.170	.443	
89	.131	.587	.110	.565	
77	-.037	.585	.032	.469	
91	-.025	.568	.311	.479	
75	.073	.527	.089	.360	
65	.131	.505	.151	.376	
41	.214	.472	.135	.484	
38	.230	.449	.163	.479	
95	.073	-.032	.651	.473	
60	.127	.200	.644	.543	.76
11	.165	.155	.629	.456	
18	.230	.135	.585	.439	
50	.277	.122	.573	.451	
86	.168	.145	.478	.359	
23	.034	.069	.477	.244	

Tablo 1'de de görüldüğü gibi, en yüksek faktör yükü 0.699 ile ilk faktörde, en düşük değer ise 0.338 ile beşinci faktörde ortaya çıkmaktadır.

Faktör analizi sonucunda 6 faktörün açıkladığı varyans miktarı %40.6'dır. Birinci faktörde yer alan 12

Tablo 1 Devamı

Madde No.	Faktör 4	Faktör 5	Faktör 6	Ortaklıklar	α
96	.652	-.042	.090	.515	.73
26	.623	.110	.029	.463	
33	.594	.048	-.139	.534	
72	.516	.168	.139	.342	
54	.488	.160	.015	.311	
84	.468	.105	.162	.334	
79	.416	.056	.359	.412	
25	.056	.670	.066	.532	.70
52	.088	.668	.053	.499	
68	.039	.556	.154	.384	
71	.063	.525	.121	.415	
43	.107	.449	.052	.278	
31	.126	.409	.238	.312	.63
30	.293	.338	-.006	.275	
48	-.014	.192	.539	.379	
46	.029	.300	.536	.396	
10	.099	-.039	.473	.329	
34	.012	.180	.457	.428	
24	.178	.181	.448	.385	
47	.394	-.015	.441	.438	

maddenin üniversite ortamına uyumu ölçen maddeler olduğu göz önünde tutularak bu alt boyut "Üniversite Ortamına Uyum" (ÜOU) olarak adlandırılmıştır. Bu faktör toplam varyansın %19.62'sini açıklamaktadır. İkinci faktörde yer alan 9 madde öğrencilerin olaylar karşısında yaşadıkları duygusal durumu ölçmeyi amaçlayan maddelerden oluşmaktadır. "Duygusal Uyum" (DU) olarak adlandırılan bu boyutun açıkladığı varyans miktarı %5.97'dir. Üçüncü boyutta yer alan 7 maddenin benlik saygısı, kendini kabul, benlik kavramı ile ilgili maddeler olduğu görülmüş ve bu boyut "Kişisel Uyum" (KU) olarak isimlendirilmiştir. Bu faktör toplam varyansın %4.25'ini açıklamaktadır. Dördüncü faktörde yer alan 7 madde "Karşı Cinsle İlişkiler"i (KCI) ölçmektedir ve açıkladığı varyans miktarı %3.93'dür. Beşinci faktördeki 7 madde "Akademik Uyum"u (AU) ölçen maddelerdir ve açıkladığı varyans miktarı %3.50'dir. Son olarak, öğrencilerin aile ve arkadaş ilişkilerinin çeşitli yönlerini ölçen 6 maddelik altıncı faktör "Sosyal Uyum" (SU) olarak isimlendirilmiştir ve bu faktör toplam varyansın %3.32'sini açıklamaktadır.

Alt ölçeklerden hesaplanan puanların birbirleriyle ve toplam puanla olan korelasyonları ile her boyuttaki madde sayısı, boyuttan elde edilen puanların ortalama ve standart sapmaları ile birlikte Tablo 2'de gösterilmiştir.

Tablo 2. Üniversite Yaşamı Ölçeği Alt Ölçekleri Arasındaki Korelasyonlar, ve Alt Ölçeklerin Madde Sayısı, Ortalama ve Standart Sapmaları

	ÜYÖ	ÜOU	DU	KU	KCI	AU	SU	k	X	SS
ÜYÖ	1	—	—	—	—	—	—	48	243.0	34.95
ÜOU	.77**	1	—	—	—	—	—	12	60.4	11.68
DU	.73**	.33**	1	—	—	—	—	9	37.4	10.32
KU	.68**	.44**	.42**	1	—	—	—	7	39.9	6.26
KCI	.72**	.42**	.48**	.46**	1	—	—	7	37.2	7.48
AU	.69**	.45**	.42**	.35**	.36**	1	—	7	34.7	7.33
SU	.64**	.43**	.34**	.36**	.39**	.39**	1	6	33.4	5.78

**p<.01
 ÜYÖ=Üniversite Yaşamı Ölçeği, ÜOU=Üniversite Ortamına Uyum, DU=Duygusal Uyum, KU=Kişisel Uyum, KCI=Karşı Cinsle İlişkiler, AU=Akademik Uyum, SU=Sosyal Uyum

Tablo 2'den de görüldüğü gibi alt ölçekler arası korelasyonlar $r = .33$ ile $r = .48$ ($p < .01$) arasında değişmektedir. Bu katsayıların, alt ölçeklere özgü nitelikleri koruyacak düzeyde düşük olduğu söylenebilir. Alt ölçeklerin toplam puanla korelasyonları ise $r = .64$ ile $r = .77$ ($p < .01$) arasında değişen nispeten yüksek katsayılardır. Ayrıca, Ölçeğin alt boyutlarının Cronbach alpha katsayılarının .63 ile en düşük "sosyal uyum" alt ölçeğinde ve .80 ile en yüksek "üniversite ortamına uyum" alt ölçeğinde olduğu görülmektedir. Sosyal uyum alt ölçeği dışında elde edilen ve .70 ile .80 arasında değişen iç tutarlık katsayılarının alt ölçeklerin güvenilirliğine yeterli kanıt oluşturduğu ileri sürülebilir. Ölçeğin tümüne ilişkin içtutarlık katsayısı ise oldukça yüksektir ($\alpha = .91$)

TARTIŞMA

Bu çalışmada, üniversiteye yeni başlayan öğrencilerin üniversiteye uyum düzeylerini, uyumun farklı boyutları ile ölçmek amacıyla geliştirilmiş olan Üniversite Yaşamı Ölçeği'nin faktör yapısına ilişkin

kanıtlar elde edilmeye çalışılmıştır. Elde edilen bulgular, genel olarak, ölçeğin güvenilirlik ve geçerliğinin kabul edilebilir düzeylerde olduğunu göstermiştir.

Üniversite Yaşamı Ölçeği'nin iç tutarlığına ilişkin güvenilirlik katsayıları sosyal ilişkiler alt boyutu dışında ($\alpha = .63$) .70 ile .80 arasında değişmektedir; ölçeğin bütününe ilişkin katsayı ise .91'dir. Sosyal ilişkiler alt ölçeğinin farklı ilişkilerde yaşananları ölçmeye yönelik maddeleri kapsadığı dikkate alındığında elde edilen bu güvenilirlik katsayısının beklendik bir sonuç olduğu ileri sürülebilir. Yine de böyle bir boyutun varlığının küramsal olarak da anlamlı olacağı kabul edilmesi gerektiği düşünülmektedir.

Üniversite Yaşamı Ölçeği üzerinde yürütülen faktör analizi sonuçları, "üniversite ortamına uyum", "duygusal uyum", "kişisel uyum", "karşı cinsle ilişkiler", "akademik uyum", ve "sosyal uyum" olmak üzere altı alt boyutun varlığına işaret etmiştir. Bu çalışmada literatürün öngördüğü boyutlar dışında, sosyal uyum boyutunda yazılmış karşı cinsle ilişkilerle ilgili maddeler ayrı bir faktörde toplanmış ve kültüre özgü bir boyut olarak ortaya çıkmıştır. Sonuçlar, genel olarak, her boyutta yer alan maddelerin faktör yüklerinin, bazı maddeler hariç, kendi boyutları dışında düşük olduğunu göstermektedir. Alt ölçeklerin birbirleriyle ve toplam puanla korelasyonları da dikkate alındığında ÜYÖ'nin öğrencilerin farklı uyum düzeylerinin saptanmasında kullanılabilir, kısa ve çabuk puanlanabilir bir ölçek olduğu ortaya çıkmaktadır. Sonuç olarak, ÜYÖ ülkemiz koşullarında geliştirilmiş, öğrenci görüşmelerinden alınan ifadelerden yararlanılarak yazılmış maddeleriyle kültüre özgü özelliklere sahip, güvenilirlik kanıtları ve boyutları saptanmış, kısa ve çabuk puanlanabilir ölçek olma özelliği ile üniversiteye yeni başlayan öğrencilerin

tanınması ve bu öğrencilerin gereksinimleri doğrultusunda programlar geliştirilmesi amaçlarıyla kullanılabilir bir ölçme aracıdır. Ölçek üzerinde bundan sonra yapılacak çalışmalar, bu yöndeki kararları daha güçlü kılacaktır.

Üniversite Yaşamı Ölçeği ilgili yapılan bu çalışma sadece üniversiteye yeni başlayan ODTÜ öğrencilerini kapsamaktadır. Bunun için ilerde yapılacak çalışmalarda hem ODTÜ hem de farklı üniversitelerdeki sınıf ve bölümlerde okuyan öğrencilerin oluşturduğu bir örneklem ile ÜYÖ'nin farklı üniversite ve farklı sınıflarda okuyan üniversite öğrencilerinde de uygulanabilirliğinin sınanmasında yarar vardır. Böylece ÜYÖ'nin, üniversiteye yeni başlayan öğrenciler ile üst sınıflarda okuyan öğrencilere kadar uzanan geniş bir sınıf aralığında ve farklı örneklemelerde kullanılabilme durumu ortaya çıkacaktır.

KAYNAKLAR

- Aitken, N. D. (1982). College Student Performance, Satisfaction and Retention. **Journal of Higher Education**, 53, 32-50.
- Akbalık, F. G. (1997). Bilgilendirme ve Grupla Psikolojik Danışmanın Üniversite Birinci Sınıf Öğrencilerinin Üniversite Uyumları Üzerine Etkisi. Yayınlanmamış Doktora Tezi. Ankara: Ankara Üniversitesi.
- Alpan, A. (1992). Cumhuriyet Üniversitesi ve Erciyes Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi Öğrencilerinde Çevreye ve Üniversiteye Uyum Sorunları. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Sivas: Cumhuriyet Üniversitesi.
- Alperten, N. (1993). ODTÜ Öğrencilerinin Uyum Düzeylerini Etkileyen Bireysel, Sosyal ve Ailesel Bazı Etmenler. Yayınlanmamış Doktora Tezi. Ankara: Hacettepe Üniversitesi.

- Baker, R. W., McNeil, O. V. & Siryk, B (1985). Expectation and Reality in Freshmen Adjustment to College. **Journal of Counseling Psychology**, 32, 94-103.
- Baker, R. W., & Nisenbaum, S. (1979). Lessons from an Attempt to Facilitate Freshmen Transition into College. **College Health**, 28, 78-81.
- Baker, R. W. & Siryk, B. (1983). Social Propensity and College Adjustment. **Journal of College Student Personnel**, 24, 331-336.
- Baker, R. W. & Siryk, B. (1984). Measuring Adjustment to College. **Journal of Counseling Psychology**, 31, 179-189.
- Baker, R. W. & Siryk, B (1986). Exploratory Intervention with a Scale Measuring Adjustment to College. **Journal of Counseling Psychology**, 33, 31-38.
- Baker, R. W. & Siryk, B. (1999). **SACQ: Student Adaptation to College Questionnaire Manual 2nd Edition**. Los Angeles: Western Psychological Services.
- Balabanlı, F. (1990). Öğretmen Liselerinde Okuyan Öğrencilerin Kişisel ve Sosyal Uyum Düzeylerini Etkileyen Bazı Etmenler. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Ankara: Hacettepe Üniversitesi.
- Brown, S. D., & Lent, R. W. (1992). **Handbook of Counseling Psychology**. New York: John Wiley and Sons.
- Baumgart, N. L., & Johnstone, J. N. (1977). Attrition at an Australian University. **Journal of Higher Education**, 48, 553-570.
- Cone, A. L. (1991). Sophomore Academic Retention Associated with a Freshman Study Skills and College Adjustment Course. **Psychological Reports**, 69, 312-314.
- Gerdes, H. & Mallinckrodt, B. (1994). Emotional, Social, and Academic Adjustment of College Students: A Longitudinal Study of Retention. **Journal of Counseling and Development**, 72, 281-288.
- Gökay, F. & Işık, I. (1974). Anadolu'dan Gelen Öğrencilerle, İstanbul'daki Öğrenciler Arasında Çevreye Uyum Güçlüğü'nün Doğurduğu Nevrotik Belirtiler. X. Milli Psikiyatri Nörolojik Bil. Kongresi Çalışmaları. H. Ü. 1974, 107-115.
- Kaczmarek, P. G., Matlock, C. G., & Franco, J. N. (1990). Assessment of College Adjustment in three Freshmen Groups. **Psychological Reports**, 66, 1195-1202.
- Leong, F. T., Bonz, M. H., & Zachar, P. (1997). Coping Styles as Predictors of College Adjustment Among Freshmen. **Counselling Psychology Quarterly**, 10, 211-220.
- Martin, L. M. (2000). The Relationship of College Experiences to Psychological Outcomes in Students. **Journal of College Student Development**, 41, 293-301.
- Pascarella, E. T., & Terenzini, P. T. (1980). Predicting Freshman Persistence and Voluntary Dropout Decisions From a Theoretical Model. **Journal of Higher Education**, 51, 61-75.
- Pinkney, J. W. (1992). Inventory of College Adjustment Scales. **Measurement and Evaluation in Counseling and Development**, 25, 42-45.
- Reishl, T. M., & Hirsch, B. J. (1989). Identity Commitments and Coping with a Difficult Developmental Transition. **Journal of Youth and Adolescence**, 18, 55-69.
- Tross, S. A., Harper, J. P., Osher, L. W., & Kneidinger, L. M. (2000). Not just the Usual Cast of Characteristics: Using Personality to Predict College Performance and Retention. **Journal of College Student Development**, 41, 323-334.